

D ů v o d y:

Netřeba zabývat se otázkou, zda dodatečné schválení vedení rozepře se strany nezletilého žalovaného stalo se již tím, že s odpovědí na žalobu byla předložena plná moc mateřské poručnice žalovaného. Dosti na tom, že stalo se tak způsobem jasným a nepochybným v podání mateřské poručnice ze dne 6. dubna 1919. Schválivši tímto podáním posavadní vedení rozepře schválila mateřská poručnice zejména též udělení procesní plné moci posavadnímu právnímu zástupci jejího nezletilého syna, týž byl následkem toho při prvním roku řádně zastoupen a odpověď na žalobu podána řádně ustanoveným procesním zmocněncem strany žalované. Ani v tom nelze přisvědčiti k vývodům dovolacího rekursu, že mateřská poručnice měla k dodatečnému schválení posavadního vedení rozepře zapotřebí schválení poručenského soudu. Dle § 233 obč. zák. jest ovšem poručníku třeba přivolení poručenského soudu ve všech záležitostech, jež, nepatříce k řádnému hospodaření, jsou značnější důležitosti, a uvádí pak příkladmo některé záležitosti takovéto povahy. K nim řádnou účast poručníka v pasivních sporech nezletilce čítati nelze. Jdeť při nich o právní nárok strany druhé, jehož uplatňování nezávisí přirozeně na tom, zda poručenský soud strany žalované jest, či není s tím srozuměn. Musíť zákonný zástupce nezletilého žalovaného žalobu i bez souhlasu poručenského soudu přijati a proti ní se brániti, ježto by jinak žalobci vzešel procesuální nárok, plynoucí ze zmeškání strany žalované. Jen pokud by zákonný zástupce nezletilého žalovaného chtěl o žalobním nároku předsevzítí úkon, nezletilce vízíci, zejména žalobní nárok uznati, byl by vázán souhlasem poručenského soudu. Jinak má, ačť pod vlastní zodpovědností, v právní obraně nezletilého žalovaného ruku volnou.

Čís. 249.

Žaloba, již domáhá se ten, kdo mimoknihovně nabyt úplatným způsobem nemovitostí, bezúčinností napotomního darování téže nemovitosti a výmazu vlastnického práva, o darování to se opírajícího, není žalobou odpůrčí a předmětem poznámky dle § 20 odp. ř. Poznámka takovéto žaloby není přípustna ani dle § 61 knih. zák.

(Rozh. ze dne 29. července 1919, R I 311/19.)

Žalobci (kupující) uzavřeli s manželi D. (prodávajícími) kupní smlouvu o usedlosti, dříve však, nežli smlouva byla vtělena, darovali prodávající manželé D. usedlost tu žalovaným, jimž byla pak připsána. Žalobci podali proto na žalované žalobu o bezúčinnost darování usedlosti a o výmaz vlastnického práva a žádali zároveň za knihovní poznámku této žaloby. Knihovní soud (zemský soud v Praze) poznámku povolil. Rekursní soud žádost o povolení poznámky zamítl. D ů v o d y: Dle § 20 odpůrčího zákona ze dne 10. prosince 1914 čís. 337 ř. z. může ten, kdo jest oprávněn odporovati právním jednáním dlužníkovým, žádati u soudu procesního za knihovní poznámku své odpůrčí žaloby. Již v tomto stadiu, když totiž o poznámku se žádá v žalobě, musí tudíž soud procesní

zkoumati, zda žaloba odpůrčí jest přípustna na podkladě skutečností, v žalobě samé tvrzených, a zda tedy žalobce jest oprávněn, odporovati právnímu jednání, o nějž v žalobě jde. K odporu takovému legitimován jest dle § 8 nového zákona odpůrčího (který až na nepatrnou stylistickou změnu zní stejně jako § 32 zákona odpůrčího ze dne 16. března 1884 čís. 36 ř. z.) jen ten, komu přísluší vykonatelná pohledávka. O takovéto pohledávce v žalobě zmínka se neděje, nýbrž žaloba zbudována jest na tvrzení, že manželé D-ovi uzavřeli s žalobci kupní smlouvu o usedlosti č. p. 56 v H. a že přes to 14 dní na to darovali žalovaným tuto žalobcům prodanou usedlost. O nějaké pohledávce, žalobcům příslušející, se v žalobě vůbec nemluví, tím méně pak o vykonatelné peněžitě pohledávce. A přece jen vykonatelná peněžitá pohledávka opravňuje k podání odpůrčí žaloby a návrhu, by žaloba byla knihovně poznamenána. To plyne nejen z doslovného znění § 8 nového zákona odpůrčího, nýbrž i z celého účelu a ducha, jímž provanut jest zákon odpůrčí. To zřejmě jest zejména také z ustanovení § 17, dle něhož odpůrce odporovatelův může se sprostiti uplatňovaného nároku odpůrčího, když uspokojí pohledávku, příslušející odporovateli proti dlužníkovi. Žalobci nejsou tedy dle § 20 odpůrčího zákona legitimováni k podání návrhu na knihovní poznámku žaloby, kterou nazývají žalobou odpůrčí, a bylo tudíž nutno stížnosti žalovaných do usnesení, jímž poznámka ta byla povolena, vyhověti, návrh na povolení knihovní poznámky zamítnouti a výmaz její naříditi.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu žalobců.

D ů v o d y:

Rekursní soud správně uznal a vhodně odůvodnil, že dle § 20 odp. ř. žádané poznámky povolit nelze. Žalující strana, neodporujíc tomuto stanovisku, snaží se doličiti, že v pravdě jedná se zde o poznámku spornosti dle § 61 knih. zák., jejíž podmínky jsou prý splněny. Jest však v nepravu. Neboť, i kdyby knihovní poznámka, žalující stranou navržená, chtěla se posuzovati dle § 61 knih. zák., nebylo by jí lze povolit, ježto není zde podmínek tohoto zákonného předpisu. O tuto poznámku žádati může, kdo vkladem jeví se býti zkrácen ve svém právu knihovním. Nemá tudíž předpis § 61 knih. zák. místa na prospěch strany žalující, jež dosud v knihách není zapsána a tudíž na svém knihovním právu zkrácena nebyla. Musíť naopak strana žalující nejprve domoci se uznání svého osobního nároku proti posavadním knihovním vlastníkům a jich právním nástupcům, by vůbec mohla býti do knih zapsána, takže její vítězství v této rozepři nemělo a nemohlo by míti v zápětí obnovení dosud nepozůstávajícího knihovního práva žalující strany, nýbrž umožnilo by jí pouze, by na základě tvrzené kupní smlouvy přímo po prodatelích byla teprve knihovně za vlastníka zapsána.

Čís. 250.

Tím, že peníze byly složeny na jméno a účet vymáhajícího věřitele u poštovní spořitelny, nepřestaly ještě býti pohledávkou dlužnickovou a